

RAZVOJNE OSOBINE DJETETA U GODINI PRIJE POLASKA U ŠKOLU (6–7 GODINA)

Tjelesni razvoj obuhvaća:

- zdravstveno stanje, težinu i visinu djeteta koje će mu omogućiti da savlada tjelesni napor dolaska i odlaska iz škole, nošenja torbe te sjedenje u klupi i praćenje nastave,
- razvijenost osjetilnih organa, posebno vida, sluha, dodira, uz nošenje pomagala ako je to potrebno,
- uspostavljenu kontrolu nad fiziološkim potrebama.

Motorički razvoj obuhvaća:

- ravnotežu i koordinaciju pokreta cijelog tijela – hodanje po suženoj površini, hodanje po povišenoj površini, skakanje na jednoj nozi, penjanje, igre loptom,
- ovladavanje složenim motoričkim vještinama – vožnja bicikla, koturanje, ples, snagu i izdržljivost u aktivnostima hodanja, sjedenja, pisanja, crtanja, nošenja tereta,
- brzinu i preciznost izvođenja jednostavnih motoričkih radnji – umetanje, nizanje, gađanje u cilj, zaobilaženje prepreka,
- fleksibilnost šake i prstiju – nizanje, slaganje, prepletanje,
- finu motoriku – baratanje predmetima, olovkom, škarama, priborom za jelo, alatima,
- uspostavljenu dominantnost jedne ruke – češće je to desna ruka, ali može biti i lijeva,
- razvijenu grafomotoriku – pravilno držanje olovke, povlačenje linija, precrtavanje oblika.

Spoznajni razvoj obuhvaća:

- znatiželju, opažanje i spoznavanje sebe i svijeta oko sebe svim osjetilima: vidom, sluhom, dodiranjem, okusom, njuhom, vestibularnim osjetom (ravnoteža i kretanje) te propriocepcijom (gibanje i svijest o položaju dijelova tijela u prostoru),
- motivaciju za učenje, spoznavanje i otkrivanje novoga,
- pažnju – usmjerenost na neku aktivnost i bavljenje njome 15 minuta, a povremeno, uz kraće prekide, i do 60 minuta,
- ustrajnost i upornost u aktivnosti, želja da se započeto završi,
- razumijevanje pravila i ograničenja,
- razumijevanje i izvršavanje verbalnih naloga,
- razlikovanje i imenovanje boja i nijansi,
- klasifikaciju – razvrstavanje prema barem dvama kriterijima (npr. boja i oblik, boja i veličina...) i prema bitnom obilježju (npr. živo–neživo),
- shvaćanje količinskih odnosa – mehaničko brojanje do 30 te brojanje pridruživanjem (uz pokazivanje prstom) do 13,
- uspoređivanje količinskih odnosa – zna za jedan više ili manje do broja 10,
- razumijevanje vremenskih odnosa: prije – poslije, doba dana, dani u tjednu, godišnja doba,
- razumijevanje prostornih odnosa: gore–dolje, ispred–iza, na–u, ispod–iznad, pored, između, razlikovanje odnosa lijevo–desno na sebi, drugima, u prostoru, na papiru,
- serijaciju – nizanje i uspoređivanje prema nekom kriteriju (npr. od najužeg do najšireg, od najkraćeg do najdužeg...),
- definiranje pojmova prema višem rodnom pojmu: npr. jabuka – voće, pas – životinja, hlače – odjeća,
- pamćenje i reproduciranje kratke pjesme, priče,
- mogućnost ponavljanja niza od pet brojeva (npr. 35872),

- uočavanje uzročno–posljedične veze,
- rješavanje jednostavnih problema,
- posjedovanje važnih znanja o sebi, obitelji, okolini,
- crtanje čovjeka s dijelovima tijela i detaljima.

Govorno–jezični i razvoj komunikacije obuhvaćaju:

- pravilan izgovor svih glasova, gramatički ispravan govor,
- tečan i razgovijetan govor koji je razumljiv okolini,
- upotreba sve dužih i složenijih rečenica,
- slušanje i razumijevanje govora drugih,
- imenovanje i opisivanje predmeta, pojava, radnji,
- razumijevanje i slijeđenje verbalnih uputa (može izvršiti tri radnje u nizu),
- izricanje svojih potreba, želja, misli, osjećaja riječima,
- iniciranje i održavanje komunikacije,
- sudjelovanje u razgovoru,
- mogućnost prepričavanja priče, događaja ili doživljaja u logičnom slijedu,
- pokazivanje interesa za brojke i slova,
- mogućnost da se slušanjem rastavljaju kratke riječi na glasove i spaja glasove u riječi: pas = p–a–s, k–u–ć–a = kuća (glasovna analiza i sinteza),
- izražavanje likovnim tehnikama: crtanjem, slikanjem, modeliranjem,
- izražavanje glazbom: pjevanje, udaranje ritma, sviranje štapićima, izražavanje pokretom: plesom, glumom.

Emocionalni i socijalni razvoj obuhvaćaju:

- sposobnost prilagodbe novim uvjetima,
- prepoznavanje i imenovanje svojih i tuđih osjećaja,

- izražavanje svojih i uvažavanje tuđih želja i potreba,
- prosocijalno ponašanje – suosjećanje s drugima, spremnost za pomoć, dijeljenje s drugima, sposobnost tješnja,
- kontroliranje burnog izražavanja emocija, posebno ljutnje,
- mogućnost da se strpi, odgodi na kraće vrijeme zadovoljenje svoje potrebe,
- posjedovanje samodiscipline i upornosti u obavljanju aktivnosti – spremnost da se čeka red, da se završi započeta aktivnost,
- radovanje uspjehu, lakše podnošenje neuspjeha, ponovno okušavanje u nekoj aktivnosti,
- poštovanje dogovorenih pravila, suradnja s drugom djecom i odraslima: usvajanje i slijeđenje rutine,
- samostalnost u igri, kreativnost, spremnost na dogovor i na suradničku igru,
- rješavanje sukoba na nenasilan, društveno prihvatljiv način: mogućnost dogo-vora i pregovora,
- samostalnost u neposrednoj brizi za sebe – odijevanju, jelu, osobnoj higijeni, upotrebi toaleta...,
- samostalnost u brizi za svoje stvari,
- spremnost da se preuzmu manje obaveze,
- svjesnost o potencijalnim opasnostima: o opasnim predmetima, igrama, prometu,
- znanje kako se zauzeti za sebe,
- otvorenost i komunikativnost, samopouzdanje, povjerenje u sebe i svoje sposobnosti: znanje što zna, što može, ali i što mu/joj je teško...,
- motiviranost za polazak u školu, veselje zbog kretanja u školu.